

Uppföljning av arbetet enligt Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2025

Bildtext: Träbrygga med förtöjda mindre båtar i en småbåtshamn. I bakgrunden syns vass och träd som ramar in den lugna vattenmiljön.

Inledning

Det finns en policy och en handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026. Policyn uttrycker kommunens viljeinriktning för det funktionshinderspolitiska arbetet medan handlingsplanen ska omsätta policyn i praktiska aktiviteter. Båda dokumenten är framtagna av en arbetsgrupp med representanter från Kommunala funktionshinderrådet, alla förvaltningar, det kommunala bolaget Melleruds bostäder AB och sakkunniga.

Handlingsplanen

I handlingsplanen presenteras övergripande aktiviteter som ska genomföras under åren 2024-2026. De olika aktiviteterna har olika prioritet.

Uppföljning

Det funktionshinderspolitiska arbetet ska följas upp en gång per år (dnr: KS 2023/574). Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen som bygger på rapporter från det arbete som skett i kommunens nämnder och bolag. Efter rapporttillfället tas resultatet upp vid Kommunala funktionshinderrådet.

Tillvägagångssätt

Uppföljningen består av två delar: dels en redovisning utifrån handlingsplanens aktiviteter. Dels en redovisning av verksamheternas övriga tillgänglighetsarbete som sorterats in i kategorierna verksamhet, information och lokaler.

För att underlätta uppföljningen skickades en mall ut till alla förvaltningar och bolag av samordnaren för arbetet enligt handlingsplanen.

Alla verksamheternas redovisningar sattes sedan samman. Resultatet presenterades först för arbetsgruppen som var med och tog fram handlingsplanen. I maj 2026 planeras ett besök vid kommunala funktionshinderrådet då en presentation av uppföljningen av arbetet 2025 lämnas.

Redovisning utifrån aktiviteterna i handlingsplanen

Aktivitet	Ta fram riktlinjer för kommunikation (analogt och digitalt), om bilder och -stöd, skyltning, klarspråk
Syfte	Öka tillgängligheten till kommunens information, beslut och verksamhet
Prio	3
Ansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen, kommunikationsfunktionen
Klart	2024
Notering	Under 2024 togs ett styrdokument fram för kommunikation, "Riktlinjer för sociala medier". 4 juni 2025 antog kommunstyrelsen riktlinjerna (§ 106). I styrdokumentet har det tydliggjorts att all kommunikation av kommunala verksamheter i sociala medier ska vara tillgänglighetsanpassad enligt lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (SFS 2018:1937). Detta innebär att Melleruds kommun till exempel; skriver tydliga och lättbegripliga texter, använder sociala mediekanalens verktyg för att lägga till beskrivande texter för bilder, undviker att endast lägga text på bilder och textar alla filmer. Under slutet av 2025 påbörjades en inventering av de sociala media-konton som används ute i kommunens olika verksamheter. Syftet är att inventera vilka konton som är aktiva och vilka konton som ska användas och göra kommunens kommunikation tydligare. När detta är klart kommer en utbildning att hållas för de som administrerar kontona och då kommer denna riktlinje att ingå i utbildningen.
Aktivitet	Tillgänglighetsinventering kommunens fastigheter med stöd av Tillgänglighetsdatabasen
Syfte	Sprida information om tillgängligheten i kommunens fastigheter för besökare och användare, internt och externt
Prio	1
Ansvarig	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Klart	30 procent 2024, 35 procent 2025 och 35 procent 2026
Notering	70 procent av de kommunala anläggningarna är inventerade. Resterande inventeringar beräknas utföras under 2026.
Aktivitet	Checklistan för skyddsronde kompletteras med fråga om tillgänglighetsperspektivet
Syfte	Öka medvetenheten om och tillgängligheten i kommunens verksamheter för anställda
Prio	4
Ansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen, personalenheten
Klart	2024-2025
Notering	Aktiviteten blev klar 2024. Checklistan används vid skyddsronderna sedan 2024.

Aktivitet	Tillgänglighetssamordnare motsvarande 10 procent
Syfte	Stödja genomförandet av aktiviteterna i handlingsplanen
Prio	
Ansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen
Klart	2024–2026
Notering	Tillgänglighetssamordnaren är på plats och arbetar vidare enligt planen. Aktiviteten är löpande.
Aktivitet	Utbildning om funktionshinder och bemötande för nyanställda
Syfte	Öka kunskapen om funktionshinderperspektivet i ordinarie arbete
Prio	2
Ansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen, personalenheten
Klart	2025
Notering	Aktiviteten är klar enligt plan. Arbetet med att öka kunskapen om funktionshinderperspektivet i ordinarie arbete är påbörjat och beräknas bli klart under början av 2026. Den digitala introduktion som alla nyanställda i Melleruds kommun ska gå kommer att kompletteras med en utbildningsdel som förväntas öka kunskapen hos de nyanställda om funktionshinder och bemötande.
Aktivitet	Komplettera kommunens mall för kallelser med information om hur man ska gå tillväga för att föranmäla behov av hjälpmedel
Syfte	Öka medvetenheten om behov av hjälpmedel i syfte att öka tillgängligheten till kommunens verksamheter och information
Prio	7
Ansvarig	Kommunstyrelsen, kansli
Klart	2025
Notering	Under 2025 har ett arbetsmaterial till ett stöddokument till nämndsekreterarna tagits fram av samordnaren för det funktionshinderspolitiska arbetet. Syftet med detta dokument är att ge exempel på vilka anpassningar, som kan behövas vid kommunala möten och ge nämndsekreterarna stöd i deras fortsatta arbete. Tanken är att dokumentet ska vara levande och redigeras efter hand. Efter årsskiftet 2025/2026 kommer det att tillföras en rad som beskriver hur man går tillväga, om man har en funktionsnedsättning, för att få hjälp att delta på lika villkor vid kommunfullmäktiges sammanträden.
Aktivitet	Utbildning för dokumentförvaltare i förvaltningar och bolag om hur de skapar tillgängliga dokument i samband med implementering av nytt system
Syfte	Öka andelen tillgängliga dokument

Prio	9
Ansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen, kansli
Klart	2025
Notering	Denna aktivitet är inte klar.

Redovisning av övrigt tillgänglighetsarbete

Nedan redovisas arbete med tillgänglighet inom kommunens alla förvaltningar under 2025, utöver aktiviteterna i handlingsplanen. Redovisningen görs i punktform och sorteras in i kategorierna verksamhet, information och lokaler.

Verksamhet

Med verksamhet menas till exempel inom verksamhetsplanering, internutbildning, policydokument, inköp och upphandlingar samt som arbetsgivare.

- Stöd och service har genomfört internutbildning inom service och bemötande för att skapa en bättre service för sina målgrupper.
- Individ- och familjeomsorgen har skapat nya rutiner för hur kontoret är bemannat för att säkerställa att det alltid finns folk på plats för att ta emot besökare.
- Stöd och service har genomfört internutbildning kring samsjuklighet; motiverande samtal (MI), vilket är en strukturerad samtalsmetodik för att hitta personer individuella motivation. Lågaaffektivt bemötande, friskfaktorer, OCD och samlarsyndrom, skydds- och begränsningsåtgärder samt KomBo (kommunikation på boende och daglig verksamhet).
- Inom det sociala området har nyanställda och vikarier har fått kompetenshöjning inom funktionshinderområdet, bemötande och dokumentation.
- Föreläsning för medarbetare och deltagare i daglig verksamhet om våld i nära relationer har genomförts.
- Stöd och service har erbjudit gemensamma aktiviteter under sommarsemester.
- Fortlöpande arbete i verksamhetsrådet som lyfter individ och samhällsfrågor ur ett brukarperspektiv.
- Individ- och familjeomsorgen arbetar med E-tjänster för tillgänglig socialtjänst.
- Ökade öppettider erbjuds på Lotsen.
- Samhällsbyggnadsförvaltningens inventerare har deltagit på utbildning för uppdaterad version av Tillgänglighetsdatabasen.
- Det varit återkommande möten med tillgänglighetsgruppen som är med och hjälper till och prioriterar vilka tillgänglighetsåtgärder som ska ske inom ramen för tilldelad budget. Gruppen består av representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen och funktionshinderrörelsen.
- Staben inom socialförvaltningen arbetat med och förtydligat de välkomstbrev som nyanställda får med mer genomarbetad information och kontaktuppgifter med mera.
- Socialförvaltningens stab har också infört en sms-tjänst för att kunna skapa bättre kontakt med sina anställda vikarier.

Information

Med information menas t.ex. inom skriftlig information, webbplats och e-tjänster, film och tv, telefonsamtal, korrespondens och meddelanden, möten och konferenser samt sociala media.

- Kultur- och utbildningsförvaltningen har skapat ett nytt Instagram-konto för att dela med sig av vad som händer inom verksamheten.
- Anpassad information finns på flera olika språk, fysiskt och framför allt digitalt på hemsidan, i blanketter och mallar.
- Personalenheten har skapat och strukturerat om en introduktionsplan vid nyanställning.
- Ekonomenheten har uppdaterat och förtydligat information kring avgifter och fakturor till medborgarna för att göra informationen mer lättförståelig.
- All information inom stöd och service anpassas på individnivå med antingen bild, text, tecken eller symboler. Filmer textas vid behov.
- Uppdaterat vilka insatser som finns på hemsidan och foldrar som finns tillgängliga på exempelvis vårdcentralen.
- Alla dokument som ekonomenheten skickar för publicering på hemsidan har tillgänglighetskontrollerats till exempel budget och olika rapporter.

- Samhällsbyggnadsförvaltningen har fortsatt arbetet med att anpassa förvaltningens undersidor på kommunens hemsida utifrån Funkaboda. Funkaboda är en evidensbaserad struktur för att öka den digitala tillgängligheten.
- Sedan augusti 2024 ligger Melleruds kommuns hemsida fortsatt delad förstaplats när det gäller digital tillgänglighet på webben bland 713 testade myndigheter i Sverige.

Lokaler

Med lokaler menas till exempel när det gäller byggnad, entré, inredning och utrustning, skötsel och rutiner, offentliga rummet, samlingslokaler

- Tillgänglighetsanpassad utemiljö runt Skållerudshemmet och digital tillgänglighet har anordnats under året.
- Brunnsvallens klubblokal, Rådavallen med läktare, kiosk, entréer och HWC har tillgänglighetsanpassats. I samband med anpassningen av kiosken fylldes marken upp i rätt nivå för att skapa en jämn och tillgänglig yta.
- Renovering av Sunnanå lekplats påbörjades under hösten 2025, där man lagt fokus på att skapa mer tillgängliga ytor för lek och rekreation.
- Tillsammans med föreningen KRAFTEN har en tillgänglig parkmiljö för invånare skapats vid stationshuset i Dals Rostock.
- På Vita Sannars badplats har ett tillgängligt altandäck på stranden byggts, med en gummimatta som ansluter till vattnet.
- Vid korsningen Norra Kungsgatan och Bergsgatan har övergångsstället förhöjts.
- Vid Dalslands Center har två tillgänglighetsanpassade parkeringsplatser tillskapats. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även medverkat till att anlägga tillgänglighetsanpassade bryggor vid Dalslands Center i samverkan med Dalslands kanal.
- Bostadsanpassning sker vid behov vilket kan öka tillgängligheten för även andra besökare och boende i samma flerfamiljshus. T.ex. genom montering av automatiskt dörröppnare i entré.
- I de fall upphandlande verksamhet har med olika tillgänglighetsaspekter i har upphandlarna med detta i upphandlingskraven.
- Ombyggnation av anpassad grundskola har skett för de yngre åldrarna. Nu är lokalerna anpassade efter elevernas funktionsnedsättningar.
- Översyn av ljus och markeringar i trapphusen på Rådaskolan för att öka säkerhet och framkomlighet.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar löpande med tillgänglighetsanpassning, både vid driftåtgärder av befintliga anläggningar, renoveringar och ombyggnationer.
- Samhällsbyggnadsförvaltningen tillämpar även tillgänglighetsåtgärder i utrymmen där kravställning nödvändigtvis inte finns.
- Det har varit återkommande möten med tillgänglighetsgruppen, som är med och hjälper till och prioriterar vilka tillgänglighetsåtgärder som ska ske inom ramen för tilldelad budget. Gruppen består av representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen och funktionshinderrörelsen.
- Ambitionen är att tillgänglighetsperspektivet ska finnas med vid alla större renoveringar och investeringar i Mellbos bostäder och lokaler. Under 2025 har Mellbo inte genomfört några ombyggnationer/anpassningar i lokaler.
- Mellbo har lagt nytt golv i en affärslokal och en annan lokal har fått en ny dörr, genom återbruk från rivningen i Åsensbruk, i samband med att en ny hyresgäst hyrt lokalen.
- Mellbo bygger även om affärslokalerna på Västra Viaduktgatan. Det blir tre lägenheter där, alla tillgängliga i markplan.

Tack för det gångna årets arbete inom det funktionshinderspolitiska området!